

Briselē, 2026. gada 4. jūnijā
(OR. en)

10124/26

ECOFIN 733
UEM 211
SOC 321
EMPL 150
COMPET 680
ENV 623
EDUC 205
ENER 322
JAI 734
GENDER 61
JEUN 102
SAN 398
ECB
EIB

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2026. gada 3. jūnijs

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: COM(2026) 208 final

Temats: Ieteikums
PADOMES IETEIKUMS
par Grieķijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un
budžeta politiku

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2026) 208 final.

Pielikumā: COM(2026) 208 final

Briselē, 3.6.2026.
COM(2026) 208 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Grieķijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

{SWD(2026) 208 final}

PADOMES IETEIKUMS

par Grieķijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97⁽¹⁾, un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību², un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Regulā (ES) 2024/1263 ir precizēts, ka ekonomikas pārvaldības sistēmas mērķi ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Regulā noteikts, ka Padome un Komisija Eiropas pusgada kontekstā veic daudzpusēju uzraudzību saskaņā ar Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) izklāstītajiem mērķiem un prasībām. Eiropas pusgads jo īpaši ietver konkrētām valstīm adresētu ieteikumu formulēšanu un īstenošanas uzraudzību.
- (2) Komisija 2025. gada 16. jūlijā pieņēma priekšlikumu regulai, ar ko izveido Eiropas Ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas, lauksaimniecības un lauku, zivsaimniecības un jūrlietu, labklājības un drošības fondu 2028.–2034. gada laikposmam un groza Regulu (ES) 2023/955 un Regulu (ES, Euratom) 2024/2509³.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 1176/2011 (2011. gada 16. novembrī), ar ko izveido Atvēršanas un noturības mehānismu (OV L 306, 23.11.2011., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

³ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas, lauksaimniecības un lauku, zivsaimniecības un jūrlietu, labklājības un drošības

Priekšlikuma mērķis ir palielināt Savienības finansējuma efektivitāti, samazinot finanšu arhitektūras sadrumstalotību, un atbalstīt dalībvalstis to ekonomikas politikas koordinēšanā saskaņā ar LESD 175. pantu.

- (3) Komisija 2025. gada 25. novembrī pieņēma atzinumu par Grieķijas 2026. gada budžeta plāna projektu. Tajā pašā datumā Komisija uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma 2026. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Grieķija nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām būs jāizstrādā padziļināts pārskats. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Eiropas Savienībā, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2026. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku⁴ Padome pieņēma 2026. gada 21. aprīlī un vienoto nodarbinātības ziņojumu un ieteikumu par cilvēkkapitālu – 2026. gada 9. martā.
- (4) Komisija 2025. gada 29. janvārī publicēja Konkurētspējas kompasu – stratēģisku satvaru, kura mērķis ir nākamajos piecos gados palielināt Savienības globālo konkurētspēju. Tajā ir noteikts, ka trīs pārmaiņu imperatīvi, proti, inovācija, dekarbonizācija un konkurētspēja, kā arī drošība, ir būtiski ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes pīlāri. Eiropas pusgads ir saskaņots ar Konkurētspējas kompasu, nodrošinot, ka dalībvalstu ekonomikas politika atbilst Komisijas stratēģiskajiem mērķiem, izveidojot vienotu pieeju ekonomikas pārvaldībai, kas visā Savienībā veicina ilgtspējīgu izaugsmi, inovāciju un noturību.
- (5) 2026. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norise turpinās līdztekus Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) noslēguma posma īstenošanai⁵. Dažos pēdējos gados atveseļošanas un noturības plāniem (ANP) līdztekus kohēzijas politikas finansējumam ir bijusi būtiska nozīme, lai rezultatīvi sasniegtu Eiropas pusgada politikas prioritātes, jo šie plāni bija nepieciešami, lai efektīvi pievērstos visām problēmām, kas konstatētas iepriekšējos ciklos konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtiskai to daļai, un Eiropas kohēzijas politikas finansētajās programmās bija jāņem vērā konkrētai valstij adresētie ieteikumi. Tuvojoties ANM darbības beigām, joprojām ir būtiski saglabāt saskaņā ar to atbalstītās un īstenotās reformas, tostarp nolūkā nodrošināt konsekvenci un nepārtrauktību starp ANP un turpmākajiem VRP plāniem.
- (6) 2026. gada 3. jūnijā Komisija publicēja 2026. gada ziņojumu par Grieķiju. Tajā tika izvērtēts, kā Grieķija īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus un kā tā īsteno ANP. Pamatojoties uz minēto izvērtējumu, ziņojumā par valsti tika identificētas visneatliekamākās problēmas, ar kurām saskaras Grieķija. Tajā bija arī novērtēts Grieķijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķu sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

fondu 2028.–2034. gada laikposmam un groza Regulu (ES) 2023/955 un Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). Par ierosināto regulu pašlaik notiek sarunas ar likumdevējiem.

⁴ OV C, C/2026/2434, 28.4.2026., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (7) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu izstrādāja padziļināto pārskatu par Grieķiju. Komisijas dienesti minētās regulas piemērošanas nolūkiem sagatavoja novērtējumu par Grieķijas makroekonomisko neaizsargātību, un tā galvenie konstatējumi tika publicēti 2026. gada 20. maijā⁽⁶⁾. Komisija 2026. gada 3. jūnijā secināja, ka Grieķijā vairs nepastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Konkrēti, neaizsargātība, kas saistīta ar valsts un ārējo parādu, pēdējos gados ir samazinājusies, ko veicina stabils IKP pieaugums, un budžeta pārpalikumi vēl vairāk veicina valsts parāda samazināšanos; banku bilances ir uzlabojušās; tekošā konta deficīts joprojām ir ievērojams, bet tā izdevīgais finansējums mazina ārējās ilgtspējas riskus. Grieķija ir īstenojusi attiecīgas reformas, lai samazinātu savu ilgstošo neaizsargātību. Lai gan valdības parāda attiecība pret IKP joprojām ir augsta, tā turpināja samazināties piesardzīgas fiskālās politikas un IKP pieauguma dēļ, kas arī veicināja negatīvās neto starptautisko investīciju pozīcijas uzlabošanos. Paredzams, ka gan valsts parāda, gan ārējā parāda attiecība turpinās samazināties. Tekošā konta deficīts joprojām ir augsts, un nav sagaidāms, ka šogad tas uzlabosies, taču paredzams, ka lielu daļu no tā segs ES finansējums un privātais finansējums, kas nerada parādsaistības. Situācija darba tirgū ir uzlabojusies, un bezdarba līmenis turpina samazināties. Bankas pēdējos gados ir sakārtojušas savas bilances. Tomēr to ienākumus nenesošo aizdevumu pārstrukturēšana, kurus apkalpotāji tur ārpus banku sektora, joprojām norit lēni. Visumā politikas progress ir bijis ievērojams, un ir novērstas galvenās ievainojamības: valdība veikusi plašu pasākumu klāstu, lai uzlabotu uzņēmējdarbības vidi, darba tirgu un nodokļu administrēšanu. Raugoties nākotnē, stabilas fiskālās politikas saglabāšana palīdzētu vēl vairāk samazināt valsts parādu, un, lai gan joprojām pastāv strukturālas problēmas saistībā ar darba ražīgumu, Eiropas pusgads nodrošinās satvaru strukturālo reformu progresa uzraudzībai.
- (8) Padome 2025. gada 21. janvārī pēc Komisijas novērtējuma un ieteikuma pieņēma ieteikumu, ar ko apstiprina Grieķijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu⁽⁷⁾. Plāns aptver laikposmu 2025.–2028. gadam un atspoguļo fiskālo korekciju četru gadu garumā. Padome ieteica šādus neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus: 3,7 % 2025. gadā, 3,6 % 2026. gadā, 3,1 % 2027. gadā un 3,0 % 2028. gadā, un tiem atbilstošie maksimālie kumulatīvie pieauguma tempi, kas aprēķināti attiecībā pret 2023. bāzes gadu, ir 6,5 % 2025. gadā, 10,3 % 2026. gadā, 13,7 % 2027. gadā un 17,1 % 2028. gadā.
- (9) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un tā sekas ir eksistenciāls izaicinājums Eiropas Savienībai. Komisija ir aicinājusi dalībvalstis koordinēti pieprasīt Stabilitātes un izaugsmes pakta valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšanu, lai atbalstītu ES centienus panākt strauju un būtisku aizsardzības izdevumu palielinājumu⁽⁸⁾, un Eiropadome 2025. gada 6. marta sanāksmē atzinīgi novērtēja šo priekšlikumu. Pēc Grieķijas lūguma Padome 2025. gada 8. jūlijā pēc Komisijas ieteikuma pieņēma ieteikumu, kas ļauj Grieķijai novirzīties no ieteiktajiem neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem⁽⁹⁾. Laikposms, kad tiek aktivizēta valsts izņēmuma klauzula (2025–2028),

⁶ SWD(2026)137 final.

⁷ Padomes Ieteikums (2025. gada 21. janvāris), ar ko apstiprina Grieķijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C, C/2025/661, 10.2.2025., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/661/oj>).

⁸ Komisijas paziņojums "Iespējas rašana palielināt aizsardzības izdevumus Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros", Brisele, 19.3.2025., C(2025) 2000 final.

⁹ Padomes Ieteikums (2025. gada 8. jūlijs), ar ko Grieķijai ļauj novirzīties no neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kurus noteikusi Padome saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263

ļauj Grieķijai pārskatīt valdības izdevumu prioritātes vai palielināt valdības ieņēmumus, lai ilgstoši lielāki aizsardzības izdevumi neapdraudētu fiskālo ilgtspēju vidējā termiņā.

- (10) Grieķija 2026. gada 30. aprīlī iesniedza 2026. gada progresa ziņojumu⁽¹⁰⁾, kurā iztirzāja neto izdevumu ieteikto maksimālo pieauguma tempu ievērošanu un tādu reformu un investīciju īstenošanu, ar ko reaģē uz galvenajām problēmām, kuras konstatētas Eiropas pusgada konkrētai valstij adresētajos ieteikumos. Gada progresa ziņojums atspoguļo arī Grieķijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 27. pantu.
- (11) Reālā IKP pieaugums 2025. gadā bija 2,1 %, un SPCI inflācija bija 2,9 %. Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2026. gadā palielināsies par 1,8 % un 2027. gadā par 1,6 %, taču SPCI inflācija 2026. gadā plānota 3,7 % apmērā un 2027. gadā 2,4 % apmērā.
- (12) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem⁽¹¹⁾ Grieķijas vispārējās valdības budžeta pārpalikums pieauga no 1,3 % no IKP 2024. gadā līdz 1,7 % no IKP 2025. gadā. Pārpalikuma pieaugums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo mazākus procentu izdevumus un ierobežotus kārtējos izdevumus, kā arī lielākus PVN ieņēmumus, neraugoties uz ekspansīvu pasākumu īstenošanu (0,6 % no IKP), tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksu samazināšanu, augstākām algām publiskajā sektorā un mērķtiecīgu atbalstu mājsaimniecībām. Pamatojoties uz politikas pasākumiem, kas bija zināmi prognozes termiņa datumā, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka pārpalikums 2026. gadā būs 0,8 % no IKP un 2027. gadā – 0,6 % no IKP. Pārpalikuma samazinājums 2026. gadā galvenokārt atspoguļo ietekmi, ko rada nodokļu samazinājumi (iedzīvotāju ienākuma nodoklis, īpašuma nodoklis un PVN), pensiju un publiskā sektora algu pieaugums, kā arī lielāki izdevumi aizsardzībai un pagaidu enerģētikas atbalsta pasākumi. Pārpalikuma turpmākais samazinājums 2027. gadā galvenokārt atspoguļo ekspansīvās 2026. gada fiskālās paketes ietekmi visa gada garumā, sociālā nodrošinājuma iemaksu turpmāku samazinājumu un publiskā sektora algu papildu pieaugumu.
- (13) Pamatojoties uz Komisijas aplēsēm, fiskālā nostāja⁽¹²⁾, kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2025. gadā bija ekspansīva, proti, 0,8 % no IKP. Tiek prognozēts, ka 2026. gadā tā būs ekspansīva, proti, 2,8 % no IKP, bet 2027. gadā – ierobežojoša, proti, 1,5 % no IKP.
- (14) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem⁽¹³⁾ Grieķijas vispārējās valdības parāds samazinājās no 154,2 % no IKP 2024. gada beigās līdz 146,1 % no IKP 2025. gada

(Valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana) (OV C, C/2025/3965, 20.8.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj>).

¹⁰ 2026. gada progresa ziņojumi ir pieejami šādā tīmekļa vietnē: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

¹¹ *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2026.

¹² Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Tās mērķis ir novērtēt ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem Savienības fondiem.

¹³ *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2026.

beigās. Parāda attiecības samazinājumu 2025. gadā galvenokārt noteica nominālā IKP pieaugums un budžeta pārpalikums. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka parāda attiecība pret IKP līdz 2026. gada beigām samazināsies līdz 140,7 %, bet līdz 2027. gada beigām – līdz 134,4 %.

- (15) Saskaņā ar *Eurostat* datiem⁽¹⁴⁾ kopējie vispārējās valdības aizsardzības izdevumi Grieķijā 2025. gadā bija 2,4 % no IKP, kas atbilst pieaugumam par 0,2 procentpunktiem no IKP salīdzinājumā ar 2024. gada atsauces gadu. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara prognozi tie 2026. gadā būs 2,6 % no IKP, kas atbilst pieaugumam par 0,4 procentpunktiem no IKP salīdzinājumā ar 2024. gadu.
- (16) Savienība joprojām saskaras ar energoapgādes traucējumu un paaugstināta cenu svārstīguma risku, ko saasina ģeopolitiskā spriedze, kura ietekmē globālos naftas un gāzes tirgus. 2022.–2023. gada enerģētiskās krīzes laikā gūtā pieredze liecina, ka plaši pasākumi, kas nav mērķorientēti, rada lielas fiskālās izmaksas un ir sociāli un ekonomiski neefektīvi. Kopš 2026. gada februārī sākās karš Tuvajos Austrumos, Grieķija ir pieņēmusi fiskālās politikas pasākumus, lai mazinātu augsto enerģijas cenu ietekmi uz mājsaimniecībām un uzņēmumiem⁽¹⁵⁾. Tie ietver sociālo pārvedumu un cenu atbalsta pasākumu kombināciju, konkrēti, nemērķorientētu subsīdiju dīzeļdegvielai (0,16 EUR par litru) un mērķorientētu degvielas kuponu, kas laikposmā no 2026. gada aprīļa līdz maijam nodrošina 50–60 EUR par transportlīdzekli, kā arī mērķorientētu mēslošanas līdzekļu subsīdiju lauksaimniekiem, kas sedz 15 % no lauksaimniecības nozares izmaksām laikposmā no 2026. gada aprīļa līdz augustam. Papildu atbalsts ietver vienreizēju mērķtiecīgu pārvedumu ģimenēm ar bērniem (150 EUR par bērnu) un kompensāciju prāmju operatoriem, lai ierobežotu transporta izmaksas. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara prognozi šo pasākumu fiskālās izmaksas 2026. gadā būs mazākas par 0,2 % no IKP. Komisija lēš, ka šiem pasākumiem, ja tie paliktu spēkā līdz 2026. gada beigām, fiskālās izmaksas 2026. gadā sasniegs 0,6 % no IKP.
- (17) Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, neto izdevumi Grieķijā 2025. gadā pieauga par 3,0 % un 2024. un 2025. gada kumulatīvais pieaugums bija 2,8 %. Neto izdevumu pieaugums 2025. gadā ir mazāks par ieteikto maksimālo pieaugumu. Aplūkojot 2024. un 2025. gadu kopā, tiek prognozēts, ka neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps arī būs mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu.
- (18) Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, tiek prognozēts, ka neto izdevumi Grieķijā 2026. gadā pieaugs par 7,3 % un 2024., 2025. un 2026. gada kumulatīvais pieaugums būs 10,4 %. Neto izdevumu prognozētais pieaugums 2026. gadā ir lielāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu un atbilst novirzei 1,5 % apmērā no IKP gada griezumā. Aplūkojot 2024., 2025. un 2026. gadu kopā, arī prognozētais neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps pārsniegs ieteikto maksimālo pieauguma tempu, kas kumulatīvi atbilst novirzei 0,2 % apmērā no IKP. Tomēr prognozētā novirze ir valsts izņēmuma klauzulas elastības robežās, pamatojoties uz pašreizējām aizsardzības izdevumu prognozēm.
- (19) Nodokļu un muitas administrēšanas centralizācijai un digitalizācijai ir bijusi būtiska nozīme nodokļu saistību izpildes palielināšanā, ieviešot digitālos rīkus un stiprinot atbilstības sistēmas, arī ANP ietvaros, kas ir palīdzējis ievērojami samazināt PVN

¹⁴ *Eurostat*, valdības izdevumi pēc valdības funkciju klasifikācijas (*COFOG*).

¹⁵ Tas atspoguļo situāciju Komisijas 2026. gada pavasara prognozes termiņa datumā (2026. gada 4. maijs).

saistību izpildes iztrūkumu. Lai šis progress turpinātos, ir būtiski saglabāt investīcijas, tostarp IT sistēmas, kas izstrādātas ar ANM atbalstu, piešķirot pietiekamus resursus sistēmu uzturēšanai un iekšējam personālam. Tajā pašā laikā nodokļu sistēmā joprojām ir liels skaits nodokļu izdevumu (1236 gadījumi 2025. gadā) ar ievērojamu ietekmi uz budžetu, kas palielina nodokļu sistēmas sarežģītību un ietekmē iekasēšanas efektivitāti. Nodokļu izdevumu sistemātiska novērtēšana radītu pamatu to racionalizācijai, tādējādi uzlabojot nodokļu sistēmas vispārējo pārredzamību un atbalstot fiskālo ilgtspēju. Turpmāki centieni nepieciešami arī muitas administrācijā. Lai gan patlaban notiekošā muitas administrācijas centralizācija ir palielinājusi muitas ieņēmumus par spīti mazākam kopējam importam, izpildi un ieņēmumu iekasēšanu vēl vairāk uzlabotu pārbaužu centralizācijas pabeigšana, darbības spēju stiprināšana un infrastruktūras paplašināšana galvenajos ieviešanas punktos, tostarp Pirejas ostā.

- (20) Grieķija ir turpinājusi veikt pasākumus valsts pārvaldes modernizācijai. Pēc ievērojamām korekcijām, kas tika veiktas pēc 2010. gada, valsts pārvaldes lielums un izmaksas kopumā ir pieskaņotas ES vidējam rādītājam. Grieķijas publiskā sektora algu izdevumi 2025. gadā saglabājās stabili 10,2 % apmērā no IKP, kas ir nedaudz zem ES vidējā rādītāja (10,3 % no IKP). Lai to saglabātu, ir svarīgi turpināt piemērot vienoto algu sistēmu, vienlaikus saglabājot pašreizējo darbinieku, arī pagaidu darbinieku, skaitu. Atveseļošanas un noturības plānā ir ietverti pasākumi publiskās pārvaldes efektivitātes uzlabošanai, arī 2023. gadā pieņemtā daudzlīmeņu pārvaldības sistēma, kurai būtu jānodrošina labāka koordinācija starp centrālajām, reģionālajām un vietējām pārvaldes iestādēm, piemēram, ūdens resursu apsaimniekošanā un civilajā aizsardzībā. Sagaidāms, ka Grieķija sāks piemērot pārvaldības sistēmu, tiklīdz tā būs pieņēmusi kodificētu tiesību aktu, ar kuru visi reģionālās un vietējās pārvaldes pienākumi tiks apvienoti vienotā tiesiskajā regulējumā, kas, paredzams, stāsies spēkā 2026. gadā.
- (21) Ir panākts progress ieņēmumus nenesošu aizdevumu samazināšanā banku bilancēs, bet atlikušo INA noregulēšana, ar ko pašlaik nodarbojas galvenokārt kredītu apkalpotāji, ir noritējusi lēni. Juridiski šķēršļi, piemēram, ilgā strīdu izšķiršana tiesā pirms un pēc izsoles, noved pie zemas trešo personu intereses un nesekmīgām izsolēm, kas aizkavē nodrošinājuma realizāciju. Iepriekš minētie kavējumi realizācijas procesā un no tiem izrietošā potenciālo pircēju atturēšana no dalības izsolēs apdraud parādu noregulējuma sistēmas vispārējo efektivitāti, vienlaikus samazinot arī reālo īpašumu piedāvājumu. Kavēšanās saasina arī mājokļu pieejamības krīzi, jo daudzi brīvi mājokļi ir saistīti ar parādu piedziņas procesiem. Nesen pieņemtie procesuālie pasākumi ar mērķi risināt iepriekš minētās problēmas, paātrinot strīdu izšķiršanu pirms un pēc izsoles, ir, piemēram, i) procedūru vienkāršošana, ii) pasākumi, lai izvairītos no nesamērīgas ar izpildi saistītas tiesvedības koncentrācijas lielpilsētu teritorijās, un iii) digitāla platforma, ar kuru panākt, ka tiesas sēžu datumus var noteikt pēc ievērojami īsāka laika; tomēr par to efektivitāti vēl nav iespējams pārliecināties.
- (22) Joprojām ir būtiski sistemātiski, jēgpilni un savlaicīgi iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību Savienības finansēšanas instrumentu sekmīgā īstenošanā, kā arī Eiropas pusgada kontekstā.
- (23) Grieķijā kohēzijas politikas programmu īstenošana, kas ietver atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF), Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) un Kohēzijas fonda (KF), pārsniedz ES līmeņa vidējo tempu gan projektu atlases, gan maksājumu ziņā. Ir svarīgi saglabāt pašreizējo tempu, vienlaikus maksimāli palielinot investīciju ietekmi uz vietas. Grieķija jau veic

pasākumus saskaņā ar savām kohēzijas politikas programmām, lai palielinātu konkurētspēju un paātrinātu izaugsmi. Tomēr pasākumu īstenošanai dažās jomās, tostarp tajās, kas saistītas ar inovāciju, atkritumu apsaimniekošanu, sabiedrisko pilsētas transportu, dzelzceļiem un vietējiem apstākļiem pielāgotiem pasākumiem, kas saglabātu cilvēkkapitālu ārpus galvaspilsētas reģiona un risinātu demogrāfiskās lejupslīdes problēmu mazāk attīstītos reģionos, iespējams, būs jāpievērš papildu uzmanība. Ir būtiski nodrošināt, ka jaunās investīcijas, ko Grieķija identificējusi kohēzijas politikas fondu vidusposma pārskatīšanā, jo īpaši tās, kas saistītas ar piecām Vidusposma pārskatīšanas regulā⁽¹⁶⁾ noteiktajām prioritātēm, tiek ātri un efektīvi īstenotas.

- (24) Grieķija saskaras ar vairākām problēmām, kas saistītas ar regulatīvo slogu, šķēršļiem ienākšanai produktu un pakalpojumu tirgos, pētniecības politikas sadrumstalotību, ilgstošu tiesvedību un nenoteiktību, jo trūkst plānu, kuros būtu noteikti zemes izmantošanas veidi.
- (25) Grieķija ir uzlabojusi savu tiesisko regulējumu un ieviesusi digitālos rīkus, kas ļauj racionalizēt uzņēmumu mijiedarbību ar valsti, piemēram, vienkāršojot un digitalizējot uzņēmumu izveides un darbības licencēšanas procesu. Tomēr Grieķijas uzņēmumi joprojām uzskata, ka nepieciešamā atbilstība uzņēmējdarbības noteikumiem lielā mērā kavē investīcijas, kā to apliecina Eiropas Investīciju bankas veiktie apsekojumi. Vides atļauju piešķiršanā joprojām ir iesaistīti vairāki dienesti, un to saņemšana prasa ilgu laiku. Viens no iemesliem ir tāds, ka tiesiskais regulējums nav pabeigts, jo vēl nav pieņemti visi sekundārie tiesību akti, kas ļautu atvieglot atļauju piešķiršanas procesu nebūtisku izmaiņu gadījumā. Turklāt pietiekami cilvēkresursi un pilnīga elektroniskā vides reģistra un saistīto atļauju piešķiršanas procesu digitalizācija visiem iesaistītajiem dienestiem palīdzētu paātrināt vides atļauju piešķiršanu. Arī koncesijas līgumu tiesiskais regulējums attiecībā uz jūras piekrasti ir novecojis un kavē investīcijas esošajā un jaunā infrastruktūrā. Sevišķi infrastruktūrai, kas saistīta ar rūpnieciskām, ieguves un citām atbalsta darbībām, nāktu par labu atsevišķs tiesiskais regulējums, ņemot vērā ļoti sarežģītās drošības un vides prasības. Kopumā izsmeltoši regulatīvās ietekmes novērtējumi būtu piemērots instruments nepamatota regulatīvā sloga apzināšanai un novēršanai. Paredzams, ka kadastrālās kartēšanas pabeigšana un tās rezultātu integrēšana publiskās un nodokļu administrācijas informācijas pamatsistēmā atvieglos administratīvo slogu privātajam sektoram, tostarp lauksaimniekiem.
- (26) Profesionālo pakalpojumu sniedzējiem, proti, juristiem, arhitektiem, būvinženieriem un grāmatvežiem, ir jāievēro stingri noteikumi, kas ietekmē iekšzemes un pārrobežu pakalpojumu sniegšanu (tostarp iecelšanas prasības; daudzdisciplīnu prakses un reklāmas ierobežojumi; teritoriālie ierobežojumi; kā arī dažos gadījumos fiksētas pakalpojumu cenas). Starp šiem profesionālo pakalpojumu sniedzējiem ir arī maz uzņēmumu, kas pārtrauc darbību. Tāpat joprojām pastāv regulatīvi ierobežojumi attiecībā uz ES iekšējo tirdzniecību, jo īpaši attiecībā uz ienākšanu mazumtirdzniecībā, zonējuma un licencēšanas prasībām. Farmācijas nozare joprojām darbojas saskaņā ar stingriem darījumdarbības uzsākšanas noteikumiem, tostarp atkarībā no iedzīvotāju skaita un ģeogrāfiskajiem ierobežojumiem. Arī transporta un telekomunikāciju nozarē darījumdarbības uzsākšanas noteikumi ir ierobežojošāki nekā ES kopumā. Vienotā

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/1914 (2025. gada 18. septembris), ar ko groza Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056 attiecībā uz īpašiem pasākumiem stratēģisku problēmu risināšanai vidusposma pārskatīšanas kontekstā.

tirgus kontekstā ienākšanas un darījumdarbības uzsākšanas izmaksas ārvalstu investoriem un pakalpojumu sniedzējiem palielina biežas izmaiņas nodokļu noteikumos, augstas atbilstības nodrošināšanas izmaksas un regulatīvie šķēršļi. Šie ierobežojumi ir īpaši izteikti profesionālo pakalpojumu un mazumtirdzniecības, kā arī transporta un tīklu nozarēs.

- (27) Pētniecības politikas pārvaldība un finansējuma avoti joprojām ir sadrumstaloti pa vairākām Grieķijas ministrijām un publiskajām struktūrām, un koordinācija starp šīm struktūrām ir bijusi vāja. Attiecībā uz piekļuvi finansējumam riska kapitāla investīcijas joprojām ir krietni zemākas par ES vidējo rādītāju un vietējo privāto kapitālu, nav attīstīts izaugsmes riska kapitāla tirgus. Tas atspoguļo paļaušanos uz valsts atbalstītām iniciatīvām, nevis pilnvērtīgiem privātiem tirgiem. Tajā pašā laikā, lai gan piekļuve finansējumam sagatavošanas posmā kopumā ir tāda pati kā ES līdziniekiem, finansējuma ierobežojumi iestājas, tiklīdz jaunuzņēmumi sasniedz agrīno posmu vai izaugsmes posmu. Turklāt, lai gan publiskais atbalsts pētniecībai un izstrādei uzņēmumos ir palielinājies, privātā sektora izdevumi joprojām ievērojami atpaliek no ES vidējā rādītāja. Turpmāk aizvien būs svarīgi stiprināt pētniecības politikas pārvaldību un nodrošināt ilgtermiņa finansējumu pētniecībai un izstrādei. Grieķijas uzņēmumu finansiālās grūtības vēl vairāk saasina maksājumu kavējumi, sevišķi no publiskā sektora. To MVU īpatsvars, kuriem laikus nesamaksā publiskās struktūras, ievērojami pārsniedz ES vidējo rādītāju (33 % salīdzinājumā ar 20 %).
- (28) Grieķijas inovācijas potenciālu vēl vairāk kavē tas, ka uzņēmumi, jo īpaši MVU, joprojām maz izmanto digitālās tehnoloģijas. Neraugoties uz panākto progresu, MVU digitalizācija joprojām atpaliek no ES vidējā rādītāja (55,95 % salīdzinājumā ar 71,39 % 2025. gadā). Uzņēmumi kopumā atpaliek arī svarīgu digitālo tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta (MI), mākoņdatošanas un datu analīzes, ieviešanā.
- (29) Grieķija ir guvusi tālākus panākumus tiesu sistēmas efektivitātes un lietderības uzlabošanā, grozot Civilprocesa kodeksu, lai uzlabotu civillietu un komercietu izskatīšanu pirmajā un apelācijas instancē un saistībā ar izpildi, kā arī lai digitalizētu tiesas procesus, kā arī pieņemot jaunus jurisdikcijas noteikumus attiecībā uz strīdiem, kas izriet no publiskā iepirkuma procedūrām. Tiek gatavots strīdu alternatīvas izšķiršanas mehānismu kodekss, kura darbības joma attieksies arī uz tādu strīdu izšķiršanu, kas saistīti ar publisko iepirkumu, taču šis kodekss vēl nav ieviests. Tomēr informācijas tehnoloģiju integrācija tiesvedībā joprojām ir nepietiekama vai sporādiska, jo tā joprojām attiecas tikai uz atsevišķām tiesām un neaptver visas darbplūsmas, savukārt tiesvedības ilgums civiltiesās, krimināltiesās un administratīvajās tiesās joprojām ir viens no augstākajiem ES, radot ievērojamu neizskatīto lietu skaitu, kas jo īpaši skar līgumisko tiesību un īpašumtiesību izpildi, izpildes procedūru īstenošanu un publiskā iepirkuma strīdu izšķiršanu. Turklāt situāciju ir iespējams tālāk uzlabot, pārskatot tiesisko regulējumu par tiesu organizāciju un tiesnešu statusu.
- (30) Pašlaik apstiprināti vietējie pilsētplānojumi aptver tikai aptuveni 20 % Grieķijas teritorijas. Konkrētu zemes izmantošanas veidu neesība ir radījusi nenoteiktību attiecībā uz atļauto saimniecisko darbību un neoficiālu būvniecību, kas savukārt izraisa neilgtspējīgu spiedienu uz vidi un infrastruktūru. Lai gan Grieķija ir panākusi ievērojamu progresu pilsētu plānu izstrādē, izmantojot ANM, reforma ir jāpabeidz, lai palīdzētu paātrināt investīcijas.
- (31) Neraugoties uz aizvien lielāku atjaunīgās enerģijas īpatsvaru kopējā elektroenerģijas ražošanas struktūrā, Grieķija joprojām ir ļoti atkarīga no fosilā kurināmā.

Elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas ir svārstīgas, ko saasina ģeopolitiskās situācijas attīstība, un joprojām augstākas nekā vidēji ES, daļēji tāpēc, ka elektroenerģijas ražošana ir lielā mērā atkarīga no dabasgāzes. Grieķijas ANM ir ietvertas vairākas reformas un investīcijas, arī uzglabāšanas jaudas palielināšana, kas, paredzams, paātrinās dekarbonizāciju. Tomēr ir vajadzīgi turpmāki pasākumi, lai samazinātu Grieķijas atkarību no fosilā kurināmā un pazeminātu elektroenerģijas cenas, piemēram, nosakot teritorijas atkrastes vēja enerģijas attīstībai, veicinot pieprasījuma reakciju un paātrinot viedo skaitītāju ieviešanu, pabeidzot salu starpsavienojumus, samazinot sadales tīkla zudumus un pazeminot izmaksas, kas galapatērētājam jāsedz elektroenerģijas mazumtirgotāju parādu dēļ.

- (32) Grieķijā spēkā esošās ievērojamās fosilā kurināmā subsīdijas, ko nav paredzēts pakāpeniski atcelt līdz 2030. gadam, piemēram, ogļu un koksa izmantošana rūpnieciskām vajadzībām, ir ekonomiski neefektīvas un pāldzina atkarību no fosilā kurināmā. Tāpēc par prioritāti varētu uzskatīt to, ka pakāpeniski tiek atceltas fosilā kurināmā subsīdijas, ar ko nav iecerēts mazināt enerģētisko nabadzību un kas neuzlabo energoapgādes drošību, taču kavē elektrifikācijas procesu un nav būtiskas rūpniecības konkurētspējas kontekstā. Grieķijā enerģijas nodokļi joprojām ir izdevīgāki fosilajam kurināmajam, nevis elektroenerģijai, kas rada neviennozīmīgu cenas signālu, ņemot vērā atjaunīgo energoresursu pieaugošo īpatsvaru kopējā elektroenerģijas ražošanā. Līdz ar to galīgās fosilā kurināmā enerģijas cenas ir zemākas nekā elektroenerģijas cenas, un Grieķija ir to ES dalībvalstu vidū, kurās ir visaugstākā elektroenerģijas un gāzes cenu attiecība. Turklāt Grieķija joprojām ir ES valsts, kurā dīzeļdegvielas akcīzes nodokļi ir īpaši zemi salīdzinājumā ar benzīna akcīzes nodokļiem, lai gan dīzeļdegviela ir videi kaitīgāka. Tāpēc enerģijas nodokļu pārfokusešana apvienojumā ar fosilā kurināmā subsīdiju pakāpenisku atcelšanu varētu nodrošināt spēcīgākus stimulus elektrifikācijai. Visbeidzot, ieņēmumu avotu (piemēram, emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas) mērķtiecīgāka izmantošana ļautu piešķirt pietiekamus resursus galvenajām atbalsta shēmām (piemēram, atjaunīgo energoresursu kontam), kā arī vēl vairāk sekmēt rūpniecības un transporta nozares dekarbonizāciju, kas tālāk veicinātu Grieķijas zaļo pārkārtošanos taisnīgā un iekļaujošā veidā.
- (33) Grieķijā ir viens no vecākajiem transportlīdzekļu parkiem ES, un tas ir galvenais iemesls, kāpēc valsts transporta nozare ir viena no valsts galvenajām CO₂ ražotājām. Grieķijai nāktu par labu visaptverošas stratēģijas, tostarp investīciju plāna un reformu, izstrāde, lai veicinātu transporta nozares dekarbonizāciju, paplašinot elektrisko transportlīdzekļu izmantošanu, tostarp uzlabojot pilsētas sabiedriskā transporta ietilpību un kvalitāti. Turklāt, pabeidzot izsludinātos konkursus par starpreģionālajiem un pilsētas autobusu transporta pakalpojumiem, Grieķija izveidos drošāku un labvēlīgāku vidi, lai veicinātu autobusu parka modernizāciju un zaļināšanu. Pozitīvu ieguldījumu dotu arī autoostu modernizācija galvenajās pilsētās, lai veicinātu intermodālo transportu. Turklāt Grieķijas pasažieru flotes atjaunošana, kurā vairāk nekā 80 % pasažieru kuģu ir vecāki par 20 gadiem un tiem trūkst zaļo tehnoloģiju, sniegtu būtiskus ekonomiskus un vidiskus ieguvumus. Grieķijas ANP ietvaros ir izstrādāts ģenerālplāns Grieķijas pasažieru flotes atjaunošanai, un tas var kalpot par pamatu politikas lēmumiem par kuģu modernizāciju, ostu infrastruktūru un finansēšanu.
- (34) Grieķija ir apņēmusies modernizēt savu valsts dzelzceļa sistēmu. Pašreizējās ANM atbalstītās dzelzceļa reformas mērķis ir padarīt Grieķijas dzelzceļa nozari drošāku, efektīvāku, integrētāku, modernāku un atsaucīgāku klientu pieprasījumam, galveno uzmanību pievēršot infrastruktūras pārvaldītāja jaudas un investīciju palielināšanai.

Lai atbalstītu šos centienus, ir būtiski ieviest Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēmu un stiprināt Grieķijas Dzelzceļu regulatīvās iestādes darbības spējas, tostarp novēršot resursu ierobežojumus. Attīstot modernu un efektīvu dzelzceļa sistēmu, Grieķija var izmantot savu kā vārtu starp Eiropu, Vidusjūras austrumdaļu un Melnās jūras reģionu stratēģisko pozīciju un attīstīt uzticamu, konkurētspējīgu un vides ziņā ilgtspējīgu transporta sistēmu, kas atbalsta reģionālo attīstību, kohēziju, pārrobežu savienojamību un ekonomikas izaugsmi.

- (35) Grieķija ir īpaši neaizsargāta pret klimata pārmaiņām un ar tām saistītiem ekstrēmiem laikapstākļiem, piemēram, intensīviem sausuma periodiem, plūdiem, dabas ugunsgrēkiem un karstuma viļņiem. Tā kā šie notikumi ir vērojami arvien biežāk un to sekas kļūst arvien smagākas, ir jāveic dārgi sabojātās infrastruktūras rekonstrukcijas darbi un jāatjauno plaši mežu un lauksaimniecības apgabali. Pašlaik Grieķijai trūkst visaptverošas stratēģijas un skaidra pienākumu sadalījuma, tostarp attiecībā uz reģionālo un vietējo pārvaldi, lai plānotu un īstenotu investīcijas, kas saistītas ar pielāgošanos klimata pārmaiņām. Izveidojot daudzlīmeņu pārvaldības sistēmu un integrējot klimatnoturības apsvērumus visā publiskajā pārvaldē un galvenajās nozarēs (piemēram, enerģētikā un transportā), Grieķija izveidotu labvēlīgāku satvaru, lai veiktu nepieciešamo svarīgākās infrastruktūras investīciju klimatdrošināšanu ilgtspējīgā un efektīvā veidā visā valstī, tostarp piekrastes un salu reģionos. Lai to panāktu, par prioritāti būtu jānosaka uz risku balstīta plānošana un jāmobilizē pienācīgas publiskās un privātās investīcijas, sevišķi nozarēs, kurās klimatiskā neaizsargātība joprojām netiek pietiekami novērsta, tostarp transporta un no jūras atkarīgās nozarēs, kas ir pakļautas būtiskiem klimatiskajiem riskiem. Turklāt Grieķijai būtu lietderīgi īstenot strukturētu pieeju katastrofu riska finansēšanai un veikt turpmākus politikas pasākumus, lai palielinātu privātās apdrošināšanas seguma apmēru, tai skaitā pieņemot valsts stratēģiju privātai apdrošināšanai pret dabas katastrofām. Lai gan pēdējos dažos gados Grieķija ir ieviesusi dažus pasākumus, kuru mērķis ir palielināt privātās apdrošināšanas segumu, tas joprojām ir viens no zemākajiem ES, un atšķirības starp Atikas reģionu un citiem reģioniem ir lielas.
- (36) Grieķija ir viena no ES valstīm ar vislielāko ūdens resursu noslodzi, un lauksaimniecība ir galvenais ūdens resursu patērētājs, kas izlieto vairāk nekā 80 % no kopējā ūdens patēriņa. Valsts ūdensapgāde ir pakļauta ievērojamam spiedienam, un situāciju saasina ilgstošs sausums, ekstremālas lietuscāzes; nav pienācīgas sistēmas virszemes un lietus ūdens savākšanai un uzglabāšanai, un attīrīto notekūdeņu atkalizmantošana ir ierobežota. Valsts ANP ietvaros Grieķija ir izstrādājusi jaunu valsts ūdens resursu stratēģiju efektīvai un ilgtspējīgai ūdens resursu izmantošanai un ieviesusi izmēģinājuma iniciatīvu lielāko ūdensapgādes pakalpojumu sniedzēju reorganizācijai. Šīs stratēģijas īstenošanai, kā arī investīcijām ilgtspējīgā ūdens resursu apsaimniekošanā un infrastruktūrā ir izšķiroša nozīme noturīgas infrastruktūras izveidē un uzturēšanā un ūdens resursu efektīvas izmantošanas veicināšanā. Saskaņā ar kohēzijas politikas vidusposma pārskatīšanu Grieķija ir palielinājusi piešķirumus investīcijām ūdens resursu jomā. Iniciatīvas, kuru mērķis ir veicināt ūdens resursu apritīgu apsaimniekošanu un pieprasījuma pārvaldību, kā arī centieni palielināt sabiedrības informētību par pienācīgi attīrītu notekūdeņu vērtību un drošumu, var palīdzēt mazināt ūdens trūkumu un uzlabot ilgtspējīgas ūdensapgādes pārvaldības vispārējo efektivitāti.
- (37) Grieķija saskaras ar problēmām atkritumu apsaimniekošanā. Par spīti atkritumu poligonu nodokļa ieviešanai 2022. gadā tajos joprojām tiek apglabāti aptuveni 80 % sadzīves atkritumu. Piemērotu reciklēšanas iekārtu trūkums un ierobežotais progress

reciklēšanas līmeņa palielināšanā, kas joprojām ir tikai 17,4 % salīdzinājumā ar 48 % ES, liecina, ka ir vajadzīga visaptverošāka un integrētāka pieeja atkritumu apsaimniekošanai. Lai risinātu šīs problēmas, ir svarīgi atjaunināt reģionālos atkritumu apsaimniekošanas plānus saskaņā ar Atkritumu pamatdirektīvas prasībām un investēt cieto atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūrā. Tas ietvertu shēmu “cik izmet, tik maksā” pieņemšanu, dalītās savākšanas programmu savlaicīgu izpildi un reģionālo cieto atkritumu apsaimniekošanas struktūru spēju stiprināšanu, sevišķi tādos apgabalos kā salas, kur šo spēju ierobežojumi ir īpaši jūtami maksimālā tūristu pieplūduma periodos. Veicot šos pasākumus, Grieķija var samazināt atkritumu poligonu izmantošanu, palielināt reciklēšanas līmeni un veicināt efektīvāku atkritumu apsaimniekošanas praksi.

- (38) Grieķijas vispārējie nodarbinātības rādītāji pēdējos gados ir bijuši labi, un atšķirība no ES vidējā rādītāja ir samazinājusies. Tomēr līdz ar sieviešu ļoti zemu līdzdalību darba tirgū dzimumu nodarbinātības atšķirība ir divreiz lielāka par ES vidējo rādītāju. Grieķijā ir arī ievērojama daļa jauniešu, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (13,6 % 2025. gadā), un neaizsargātas grupas, piemēram, personas ar invaliditāti, trešo valstu valstspiederīgie vai romi, saskaras ar grūtībām iekļauties darba tirgū. Elastīga darba režīma tālāka veicināšana un bērnu aprūpes un ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu paplašināšana var būt pamats strādājošo, jo īpaši jauniešu, sieviešu un neaizsargāto grupu pārstāvju, skaita pieaugumam un darba kvalitātes uzlabošanai. Joprojām būtiska nozīme ir arī aktīvas darba tirgus politikas stiprināšanai un prasmju neatbilstības novēršanai, labāk orientējot izglītības un apmācības sistēmas uz darba tirgus vajadzībām un uzlabojot pieaugušo izglītības programmu koordināciju, efektivitāti un rezultātus. Lai gan tiek ieviestas stratēģiskas sistēmas un tiek īstenoti daži pasākumi, liela daļa iedzīvotāju joprojām ir pakļauti nabadzības riskam un sociālo pārvedumu efektivitāte ir zemāka par ES vidējo rādītāju, kā arī pēdējos gados ir būtiski samazinājusies. Neapmierinātās medicīniskās aprūpes vajadzības, zemais ilgtermiņa aprūpes līmenis, augstās mājokļa izmaksas un nenodrošinātības līmenis liecina, ka ir nepieciešama stabila sociālās aizsardzības sistēma un turpmāka politiska rīcība. Sociālo pakalpojumu un pamatpakalpojumu pieejamība joprojām ir ierobežota un tas nāk par sliktu marginalizētām un attālinātām kopienām.
- (39) Papildus ekonomiskajām un sociālajām problēmām, kuru risināšana paredzēta ANP un citu ES fondu kontekstā, Grieķija saskaras ar vairākiem papildu problēmjautājumiem, kas saistīti ar izglītību. Dalība pirmsskolas izglītībā un aprūpē no trīs gadu vecuma līdz obligātās pamatskolas izglītības sākuma vecumam joprojām ir īpaši zema. 2019. gadā (jaunākie Eurostat dati par Grieķiju) Grieķija ierindojās pēdējā vietā starp ES dalībvalstīm uzņemšanas rādītāja ziņā, savukārt jaunāko datu neesamība apgrūtina progresa uzraudzīšanu. Īpaši zema joprojām ir dalība arī agrīnā pirmsskolas izglītībā un aprūpē mazākā vecumā. 2024. gadā Grieķijā 28,8 % bērnu, kas jaunāki par trim gadiem, piedalījās pirmsskolas izglītībā un aprūpē (ES 39,3 %). Šis rādītājs ir īpaši zems attiecībā uz bērniem, kuri ir pakļauti nabadzības vai sociālās atstumtības riskam. Grieķija tiek aicināta palielināt to bērnu dalības līmeni, kas jaunāki par trim gadiem, lai līdz 2030. gadam sasniegtu pārskatīto Barselonas mērķrādītāju, proti, 42,8 %.
- (40) Saskaņā ar jaunāko ESAO Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmu 2022. gadā liela daļa 15 gadus vecu skolēnu Grieķijā nesasniedza minimālo pamatprasmju līmeni. Nesekmības rādītāji ir vieni no augstākajiem ES, un kopš 2018. gada tie ir palielinājušies visās sociālekonomiskajās grupās, kas liecina par strukturālām problēmām izglītības sistēmas kvalitātes un taisnīguma jomā. Šīs problēmas, kas apdraud Grieķijas izglītības rezultātus, var saistīt ar ierobežotu finansējumu izglītības

politikai, zemu skolu autonomiju, novecojušām skolēnu vērtēšanas metodēm un grūtībām īstenot uz kompetencēm balstītas mācīšanas metodes un īpašas mācīšanas metodes skolēniem ar invaliditāti un speciālām izglītības vajadzībām. Skolotājiem joprojām ir ierobežotas pastāvīgas profesionālās izaugsmes iespējas, kas apvienojumā ar skolotāju vērtēšanas kultūras trūkumu vēl vairāk ietekmē izglītības kvalitāti.

- (41) Pieaugušo dalība apmācībā – 16,6 % – ir daudz zemāka nekā vidēji ES un ievērojami atpaliek no Grieķijas 2030. gada mērķrādītāja, proti, 40 %. Tā kā prasmju prognozēšanas mehānismu efektivitāte ir ierobežota, prasmju neatbilstība saglabājas. Profesionālās izglītības un apmācības sistēmas zemais sniegums apgrūtina centienus novērst plaisu ar darba tirgus pieprasījumu pēc prasmēm. Neraugoties uz augošo pieprasījumu, IKT speciālistu īpatsvars kopējā nodarbināto skaitā ir zemākais ES, proti, 2,5 %. Turklāt kopējais to pieaugušo īpatsvars, kuriem ir pamata vai augstāka līmeņa digitālās prasmes, 2025. gadā bija 50,96 %, kas par 10 procentpunktiem atpaliek no ES vidējā rādītāja. Šo problēmu risināšana arī palīdzētu atbalstīt augšupēju sociālo konverģenci atbilstoši Komisijas dienestu sociālās konverģences sistēmas otrā posma valstu analīzei ⁽¹⁷⁾.
- (42) Mājokļu cenas kopš 2019. gada ir strauji pieaugušas, ko veicina liels pieprasījums un ierobežota būvniecības aktivitāte. Iekšzemes pieprasījums pēc pandēmijas palielinājās un joprojām ir spēcīgs. Ārējais pieprasījums, ko stimulēja zelta vīzas programma un investīciju iespējas tūrismā, 2025. gadā nedaudz samazinājās. Mājokļu piedāvājumu ierobežo gadiem ilgās gausās investīcijas mājokļos, kas salīdzinājumā ar ES joprojām ir zemas, neraugoties uz neseno būvniecības aktivitātes pieaugumu. Mājokļu cenu un īres maksas pieaugums pārsniedza ienākumu pieaugumu, tāpēc mājokļu pieejamība cenas ziņā ir pasliktinājusies, ietekmējot lielu daļu Grieķijas iedzīvotāju. Grieķijas ANP ietvaros vēl ir jāīsteno valsts mājokļu stratēģija un publiskā īpašuma savstarpējas apmaiņas programma (“Kinoniki Antiparochi”), tiklīdz tā būs pieņemta, lai privātā sektora attīstītājiem nodrošinātu stimulus investēt cenas ziņā pieejamos un sociālajos mājokļos.
- (43) Īstenojot savu ANP, Grieķija ir ieguldījusi pārejā uz veselības aprūpes sistēmu, kas balstīta primārajā aprūpē. Pamatojoties uz šiem centieniem, ir vēl vairāk jāveicina piekļuve kvalitatīvai un cenas ziņā pieejamai veselības aprūpei un jāsamazina lielās neapmierinātās veselības aprūpes vajadzības, uz kurām norāda iedzīvotāji. Tas ietver ģimenes ārstu reformas un nosūtījumu sistēmas darbības nodrošināšanu un māsu un ģimenes ārstu trūkuma, kā arī viņu ģeogrāfiskā izvietojuma nelīdzsvarotības novēršanu, kas joprojām ir būtiska problēma, kura kavē piekļuvi aprūpei. Saistībā ar to Grieķijā joprojām vērojams lielākais personīgo maksājumu īpatsvars visā ES. Lai palīdzētu risināt šo problēmu, svarīgs aspekts ir veselības aprūpes līdzmaksājumu apmēra pārskatīšana un zobārstniecības pakalpojumu publiskā seguma nodrošināšana. Ņemot vērā Grieķijas investīcijas veselības aprūpes digitālajā pārveidē, turpmāki centieni uzlabot digitālo veselībraprātību palīdzēs paātrināt e-veselības rīku un pakalpojumu ieviešanu. Turpmāk ir ļoti svarīgi darīt pieejamus un izmantot augstas kvalitātes datus par visu nozari, lai sniegtu informāciju tādas politikas izstrādei, kurai ir liela ietekme uz veselības aprūpes sistēmas problēmu risināšanu.
- (44) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome

¹⁷ SWD(2026)122 final – Otrā posma valstu analīze par sociālo konverģenci saskaņā ar sociālās konverģences sistēmu (SCF).

eurozonas dalībvalstīm 2026. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot ANP, lai īstenotu 2026. gada ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. Attiecībā uz Grieķiju 1. ieteikums palīdz īstenot pirmo, otro, trešo un četrpadsmito ieteikumu par eurozonu, 2. ieteikums palīdz īstenot ceturto ieteikumu par eurozonu, 3. ieteikums palīdz īstenot septīto, astoto un devīto ieteikumu par eurozonu, 4. ieteikums palīdz īstenot septīto ieteikumu par eurozonu un 5. ieteikums palīdz īstenot piekto ieteikumu par eurozonu.

- (45) Ņemot vērā cilvēkkapitāla izšķirošo lomu Savienības konkurētspējas un stratēģiskās autonomijas uzlabošanā, Padome 2026. gadā ieteica dalībvalstīm rīkoties, lai steidzami risinātu tās ar cilvēkkapitālu saistītās strukturālās problēmas prasmju un izglītības jomā, kas kavē konkurētspēju. Grieķijai adresētie 2026. gada ieteikumi var palīdzēt īstenot Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Savienībā,

AR ŠO IESAKA Grieķijai 2026. un 2027. gadā rīkoties šādi.

1. Turpināt ievērot neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus, ko Padome ieteica 2025. gada 21. janvārī, un vienlaikus izmantot valsts izņēmuma klauzulā paredzēto elastību aizsardzības izdevumu palielināšanai. Stiprināt aizsardzības izdevumus un gatavību, vienlaikus nodrošinot izdevumu efektivitāti un pakāpeniski pielāgojot budžetu, lai uzturētu strukturāli lielākus aizsardzības izdevumus. Nodrošināt, ka visi pasākumi, kas veikti, lai mazinātu krīzes izraisīto enerģijas cenu kāpuma ietekmi, ir pagaidu pasākumi, kas vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību aizsardzību vai energoietilpīgu uzņēmumu vajadzību risināšanu, saglabā stimulus taupīt enerģiju, vienlaikus nodrošinot, ka to fiskālās izmaksas ir saderīgas ar saistībām saskaņā ar ES fiskālo sistēmu. Turpināt centienus uzlabot nodokļu saistību izpildi, arī vēl vairāk centralizējot un digitalizējot muitas un nodokļu inspekcijas, un uzlabot nodokļu sistēmas pārredzamību, izvērtējot un racionalizējot nodokļu izdevumus. Turpināt uzlabot valsts pārvaldes efektivitāti un lietderību, pilnībā īstenojot daudzlīmeņu pārvaldības sistēmu. Turpināt banku un kredītu apkalpotāju turēto ienākumus nenesošu aizdevumu apjoma pastāvīgo samazināšanu, paātrinot ar likvidāciju saistītas tiesvedības.
2. Nodrošināt saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu īstenoto reformu un investīciju nepārtrauktību. Saglabāt īstenošanas tempu kohēzijas politikas programmās, kohēzijas politikas satvara vidusposma pārskatīšanā attiecīgā gadījumā balstoties uz pārdali stratēģiskajām prioritātēm un elastības iespējām.
3. Vienkāršot regulējumu, racionalizēt un digitalizēt administratīvos procesus. Pabeigt tiesisko regulējumu vides licenšu piešķiršanai un koncesijas nolīgumiem jūras krastā. Novērst lielos šķēršļus ienākšanai profesionālo pakalpojumu sniegšanas jomā un darījumdarbības uzsākšanai. Uzlabot valsts pētniecības, izstrādes un inovācijas sistēmas pārvaldību, samazinot pētniecības politikas pārvaldības un finansēšanas sadrumstalotību. Atvieglot jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu piekļuvi finansējumam, tai skaitā attīstot vietējo privāto kapitālu un riska kapitālu. Veicināt uzņēmumu, sevišķi MVU, digitalizāciju. Turpināt centienus racionalizēt tiesvedību un saīsināt tiesas procesus, paātrinot civilprocesus un publiskā iepirkuma procedūras. Pabeigt pilsētplānošanas reformu, lai stātos spēkā pilsētvides plāni, kas aptver visu teritoriju.
4. Veicināt cenas ziņā pieejamas elektroenerģijas izmantošanu, attīstot elastības risinājumus un atkrastes vēja enerģijas jaudu, pabeidzot salu starpsavienojumus un uzlabojot sadales tīkla kvalitāti un jaudu. Pārstrukturēt enerģijas nodokļus, lai stimulētu elektrifikāciju, un veikt konkrētus pasākumus, lai pakāpeniski atceltu fosilā

kurināmā subsīdijas, jo īpaši rūpniecības nozarē. Paātrināt transporta nozares dekarbonizāciju, pabeigt autobusu transporta reformu un paplašināt un modernizēt valsts dzelzceļa sistēmu, tai skaitā ieviest Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēmu. Stiprināt klimatnoturību, nodrošinot, ka galvenā infrastruktūra ir klimatnoturīga, un veikt pasākumus, lai palielinātu privātās apdrošināšanas segumu pret zaudējumiem, kas saistīti ar dabas katastrofām. Uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu un infrastruktūru. Atjaunināt atkritumu apsaimniekošanas plānus un uzlabot cieta atkritumu apsaimniekošanu, tostarp reģionālā līmenī un uz salām.

5. Paaugstināt sieviešu, jauniešu un neaizsargāto grupu nodarbinātības līmeni un uzlabot darba kvalitāti, veicinot elastīgu darba režīmu un paplašinot oficiālo pirmsskolas izglītību un aprūpi un ilgtermiņa aprūpi. Uzlabot izglītības rezultātus, attīstot skolotāju apmācību un novērtēšanu, kā arī skolu autonomiju. Turpināt sociālo pabalstu racionalizēšanu un pakalpojumu pieejamības uzlabošanu. Paplašināt cenas ziņā pieejamu un sociālo mājokļu piedāvājumu, tostarp izmantojot jaunu būvniecības kodeksu. Veicināt piekļuvi kvalitatīvai un cenas ziņā pieejamai veselības aprūpei, stiprinot primāro veselības aprūpi, novēršot mūsu un ārstu trūkumu un ģeogrāfiskā izvietojuma nelīdzsvarotību un samazinot personīgos maksājumus.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*